

Pamětní list vydaný v Hamburku v roce 1842

Ladislav Klaus

V noci ze 4. na 5. května 1842 vypukl požár v jednom domě v ulici Deichstrasse v Hamburku.

Před požárem

Když ponocní, kteří procházeli touto městskou částí, objevili požár, začali pobíhat a na poplach varovat řehtačkami. Vzápětí na to místní vojáci spustili poplašnou střelbu a hlídači na věžích začali zvonit na zvony. To byl pokyn pro městské hasiče vyjet do boje s požárem.

Repro von C. und P. Suhr († 1842 / † 1857) - Wikip.-FL

Der gr. Hamburger Brand von 1842 - Rathaus und Börse

(ausgebrochen in der Deichstr.)

Požár se šířil velmi rychle. Okolní domy, které byly dřevěné nebo hrázděné, začaly hořet. Oheň přeskočil sedm metrů široký kanál a rozšířil se na protější břeh, kde začal pohlcovat další domy a skladiště.

Úzké uličky se staly pastí. Lidé začali před ohněm utíkat, někteří se pokoušeli zachránit, co se dalo, ale tím znemožňovali vjezdu hasičského sboru na kritická místa.

Der Brand der Nicolai-Kirche in der Nacht vom 5ten auf den 6ten Mai 1842, von der Holzbrücke gesehen

Oheň byl mnohem silnější, než hasičský sbor mohl zvládat.

V poledne oheň zachvátil kostel sv. Mikuláše. Kolem šesté hodiny večer se kostelní věž zřítla. Z přilehlého skladu tekla do řeky alkohol a její hladina se vznítla. Oheň ohrozil veškerou lodní dopravu, včetně hasičů, kteří se pokoušeli likvidovat oheň z loděk. Ohroženy byly i mosty. Kolem jedenácté hodiny večer oheň ohrozil radnici i s přilehlými budovami.

Pohled na město po požáru

Dalšího dne oheň pohltit kostel sv. Petra. V neděli se silný vítr obrátil a zpusťošil čtvrt' Altstadt. Tisícům hasičů se podařilo vybudovat protipožární hráz, která konečně požár zastavila.

V tomto velkém požáru uhořelo 51 lidí a dalších skoro 20 000 lidí ztratilo domov a stali se z nich bezdomovci.

V upomínku na tento velký a zhoubný požár byl vydán pamětní list.

PAMĚTNÍ LIST K POŽÁRU ROKU 1842

Vydavatel: Universum Teilfeld No. 12

Tiskárna: Steindruckerei, kleine Michaelis Kirche No. 14

Tisk: litografie, autoři Wieter a Herzt

Uvedeno datum požáru 5. – 8. května 1842

Uprostřed pět požárem zničených kostelních věží sv. Kateřiny, sv. Mikuláše, sv. Petra, sv. Michala a sv. Jakuba

REVERS PAMĚTNÍHO LISTU

Kulaté medailony znázorňují požár kostelů sv. Petra a sv. Mikuláše. Slovo FÜNF vyjadřuje počet pěti zničených věží. Text níže dává letopočet 1603, text dole: 1842 od narození Krista.

Popis na okrajích: „Banka je vyhořelá, radnice rozbitá a nové haly Schramgen a Hostrups spáleny, (jakož i) jeřáb a věznice atd. atd.

Celkem 4221 požářišť, 101 skladiště a 9 míst.

Celkem 19.995 obyvatel přišlo požárem o přístřeší.

Vlastník a vydavatel Universum, Teilfeld č.12, litografie a tisk Wieter & S. Hertz, kl. Mich. Kirche 14“

Ve stejné době byla vydána i pamětní bronzová medaile na paměť velkého požáru v Hamburku v roce 1842.

Průměr 44 mm, váha 43.20 g

Tato pamětní medaile byla prodána v květnu 2013 firmou CoinsToMedals, Miami Florida (www.vcoins.com) za 145 USD

Pro sběratele je zajímavé také to, že se tento pamětní tisk velmi podobá tehdejším oběhovým bankovkám, vydaným v různých německých královstvích a knížectvích. Jako příklad uvádím dvě bankovky vydané v letech 1851 a 1855.

*Hessensko-Kasselské kurfiřství
Kurhessische Leih- und Commerzbank, Kassel
10 Tolarů 1.5.1855, P-S307*

*Pruské království
Haupt Verwaltung der Staats Schulden
1 Tolar 2.11.1851, P-S404*

I když tento pamětní tisk není bankovkou, ale vzpomínkovým suvenýrem, je hledaným materiálem mezi sběrateli.

Použitá literatura:

Anonym: *Great Fire of Hamburg* [online]. [Cit.2013] dostupné z internetu:
https://en.wikipedia.org/wiki/Great_fire_of_Hamburg

CoinsToMedals: *Coin Auctions* [online]. [Cit. květen 2013] dostupné z internetu:
<https://vcoins.com>

Cuhaj, George S; *Standard Catalog of World Paper Money, Specialized Issues*; F+W Media; 12. vydání 2013